

[Aksel Larsen.]

kundskaben, få lov at være medejere af foretagendet. Hvis det ikke var sådan, så det skralt ud for de fleste industrivirksomheder her i landet. Jeg tror dog, at disse industrivirksomheders ingeniører og andet tekniske personale, der i virkeligheden bærer virksomhederne, ikke er aktionærer i virksomhederne, men de arbejder der alligevel. Dette forsøg på en begrundelse: at vi ikke herhjemme kender til minedrift, er altså ingen begrundelse. Der må være en anden grund til, at man absolut vil have, at det ikke skal være et rent dansk selskab, endsiget et rent dansk statselskab, men at man absolut vil have fremmede kapitalinteresser engageret i det.

Mit parti er af den mening, at blyforekomster, og hvilke andre mineralforekomster der måtte være i Grønland, bør udnyttes, men at det vil være naturligt, at dette sker af staten og ved staten, som selvfølgelig må organisere arbejdet og skaffe sig den fornødne sagkyndige assistance, og findes den ikke herhjemme blandt danske statsborgere, må man søge den udefra, indtil man har fået oplært danske statsborgere. Jeg vil gøre opmærksom på, at hidtil har man i det store og hele holdt på, at Grønland var et dansk statsanliggende, men nu da der virkelig er udsigt til en storbedrift i Grønland, nu kommer man pludselig og siger, at staten skal give det fra sig, den skal nøjes med 27½ pct. af aktiekapitalen, andre 27½ pct. skal overlades til danske kapitalister eller danske selskaber, som man ikke har nogen garanti for ikke er, om jeg så må sige, internationalt interesserede, og resten skal overlades til to svenske og — som man siger — et canadisk selskab.

Mit parti kan ikke godkende dette, og hvis lovforslaget var affattet på en sådan måde, at det var teknisk muligt at stille ændringsforslag til det, ville vi stille ændringsforslag gående ud på, at mineselskabet skulle være et rent dansk statselskab, hvori staten skulle investere hele kapitalen, have hele risikoen, men også alle mulighederne, og hvor navnlig udlændinge ikke skulle have lov til at have økonomiske interesser.

Så er der spørgsmålet om de udlændinge, man vil have med her. I bemærkningerne til lovforslaget, der blev forelagt i landstinget, blev det oplyst, at det drejede sig om to svenske selskaber: Bolidens Gruvaktiebolag

og Stora Kopparbergs Bergslags Aktiebolag. Jeg er ikke så orienteret, at jeg kan sige, hvilke internationale forbindelser disse selskaber har, men jeg har mine tvivl om, at de er rent svenske — men lad det nu være. Man nævner som det tredje selskab det canadiske selskab Frobisher Limited, og statsministeren har også i sin kortfattede tale i dag understreget, at det drejer sig om et canadisk selskab. Undskyld, må jeg have lov at sige til ministeren, at efter de oplysninger, han fik ved anden behandling i landstinget, drejer det sig ikke om det canadiske selskab Frobisher Limited, men om et finansieringsselskab i USA, altså ikke i Canada, der hedder Ventures Limited, som har den væsentlige aktieinteresse i Frobisher Limited. Frobisher Limited er, hvad man må kalde et datterselskab eller aflæggerselskab af Ventures Limited, som igen i alt væsentligt ejes af den kapitalgruppe, der har John Foster Dulles som repræsentant, og af den kapitalgruppe, der samles under Standard Oil Co. of New Jersey.

Det er altså urigtigt, at det drejer sig om et canadisk selskab. Det er velkendt i den internationale kapitalisme, at man af skattemæssige og mange andre grunde laver datterselskaber i fremmede lande, som formelt på papiret er selskaber i disse lande, men reelt er fuldkommen afhængige af moder-selskabet eller herreselskabet i et helt andet land. Sådan er det med Frobisher Limited i Canada, som ikke er noget selvstændigt selskab, men er en aflægger af selskabet i USA. Det er det, det drejer sig om, og det er det, statsministeren ikke har villet diskutere i landstinget, til trods for at vi er vidende om, at han har haft lejlighed til personlig at overbevise sig om, at sådan forholder det sig. Jeg synes ærlig talt ikke, statsministeren kan være bekendt at stå her i folketinget og gentage, at det drejer sig om et canadisk selskab, når han personlig har haft lejlighed til at overbevise sig om, at det ikke stemmer.

Så er der det mærkelige ved det lange og indgående forarbejde, at det fremgår af de officielle oplysninger, vi har fået, at der er foretaget undersøgelser ved civilingeniør Kampmann og forskellige teknikere, og på grundlag af dette har man så truffet sine beslutninger ved uparlamentariske forhandlinger med 5 af rigsdagens partiformænd. Ja, men det kan ikke være alt, hvad der er foregået. Det er ikke, fordi jeg er pro-